

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadstawo za wiersz politywy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-aj stronie za wiersz politywy lub jego miejsce 30 kop.
 Ogłoszenia na 1-aj str. o polityce, nauki, za wiersz pol. lub jego miejsce 5 rb.
 Reklamy za wiersz politywy lub jego miejsce 40 kop.
 Nakłady za wiersz politywy lub jego miejsce na 1-aj str. 50 k., po tekście 50 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
 Ogłoszenia z wyjątkiem ogłoszeń za wiersz politywy lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia z wyjątkiem ogłoszeń za wiersz pol. lub jego miejsce 29 kop.
 Drużne ogłoszenia za każdy wiersz 4 kop., najniższe 40 kop.
 Pasady i prace 3-krotne ogłoszenie 29 wierszy 1 rb.
 Ogłoszenia w niedzielny Numerze o 25% drożej.
 Dołączenie przesyłek do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznia	Półrocz.	Kwartał.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	— 70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	— 84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Rękopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Burze (ogłoszeń L. i R. Metz) i S-ka, Wielka 38, telefon № 880. Po godz. 6-aj nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za-
 wiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

POPULARNY KINEMATOGRAF „MINIATURA”
 Prospekt Ś-to Jerski, 12004

Zbrodnica wola (dramat w 2 częściach, 800 metr.)
 Zareczyn w piwnicy (komedje).
 Dzionek w modnym kurorcie (kom.).
 Fatalny podarunek (kom.).

Kinematograf „BRONISŁAWA” w sali „Lutnia”
 Prospekt Ś-to Jerski № 8, telef. 1161. 1445

13, 14, 15 i 16 lutego 1912 r.
 Dziennik Pathé (kronika, z natury).
 dramat w 3-ach częściach —
 I Przebudzenie pod cudzym
 mieniem; II Zemsta Giljoma d'Naumond; III Kociek przyjemnego sa-
 Wesola pensjonarka, komedja. — Żywa zabawka, komedja.
 Początek o godz. 4-ej poniedziałku.

Kinematograf „EDEN”
 Wielka № 45. 1074

Zamroczone życie.
 tragedia życiowa w 2-ach częściach.
 Dwa ogary za jednym śladem, znakomita komedja.
 Jak Prens został muryzmem, komedja. Malowizny Krym, z natury.
 Początek o godz. 4-aj.

KINEMATOGRAF „MIRAZ”
 prospekt Ś-to Jerski № 11. 7052

ZEMSTA KSIĘCIA WISCONTA (dr. historyczny).
 Jeżeli niewiasta zachce, zawsze postawi na swoim (kom.)
 DZIENNIK PATHÉ — sprawy bież. całego świata

TEATR POLSKI (gmach po-cyrkowy na Łukiszkach)
 Dziś, we wtorek:
 Drugi występ gościnny K. KAMIŃSKIEGO
 „BOGATY WUJASZEK”
 komedja w 3 akt. Kariwelsa.
 Jutro „Koncert”. 3-aj występ Kamińskiego.

Czwartek 16 lutego 11199
 2-aj KONCERT ZNAKOMITEGO SKRZYPKA
 Br. Hubermana.
 Bilety w księgarni W. Makowskiego.

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyrekcja I. A. SZUMANA. Telefon № 364.
 DZIŚ WSPANIAŁY CONCERT MONSTRE.
 Variété Cosmopolite.
 ZMIANA PROGRAMU. Początek o g. 11 w.

HEMOROIDY
 radykalnie i szybko leczy, wstrzymuje
 krwawienie
 RATELINE-HEBDA
 CZOPKI 1720
 zawierające tylko środki roślinne.
 Cena rb. 1,25.
 W aptekach i składach aptecznych.
 Reprezentacja główna: Dom Handlowy
 Luxemburg i S-ka w Warszawie, Żurawia 4B.

HOTEL i RESTAURACJA „PAŁAC” wprost teatru Miejskiego
 Codziennie obiady od godz. 1 do 6 wiecz. z 5 dań i herbaty lub kawy za 1 rubla.
 Jedno danie obiadowe do wyboru po 30 kop. Kolacje podług karty Codziennie świe-
 że produkty, wina naj-lpszeych firm zagranicznych i ruskich.
 Podczas obiadów i kolacji przygrywa orkiestra wespół, składająca się z 5-ju osób.
 Restauracja otwarta do godz. 2-aj w nocy. 12115

Doktor Gabriel Puzyryjski,
 zarządzający 12 lat szpitalem, przyjmuje
 chorych na wewnętrzne, dziecięce, skórne
 choroby oraz specjal. zoidalstwa i kłesek —
 codziennie od 7—1 w pol. i od 5—8 wieczór.
 Uboгим mieszka proca bezpłatnie we wtorki
 i piątki. Trocka № 9 m. 7. 7270

W Sali Klubu Kolejowego d. 20 lutego 1912 r.
 odbędzie się KONCERT znakomitej wykonawczyń starych romansów
 cygańskich oraz pieśni rosyjskich
 przy udziale art. Peters. i Moskow. teatrów
 NINY DULKIEWICZ & Simonowa (baryton) i K. Orbiński ego (wioloncz.)
 Alompanuje E. Poliwanova. Początek koncertu o godz. 8 1/2 w.
 Bilety są do nabycia w sklepie muzycznym I. Malkina, ul. Wielka 24. 11420

CIASTO NAFÉ (Pał de Nafé)
 DELANGRENIER
 drożdżow. Kaszlowi, Katarow, Zapaleniu Głozzki

ZAWIADOMIENIE
 b. kierownika Oddz. Wileńsk. Tow. Ake. płytek Ceramicznych w Warszawie fabr.
 „MARYWIL” w Radomiu zarazem właściciela biura techn. budowl. G. Piotrow-
 skiego w Wilnie na stronie 4 niniejszego numeru. 12149

LISTY Z WŁOCH.
 Rzym, 24 (11) lutego.

WILEŃSKA SPÓŁKA MELJORACYJNA
 „NIEMEN”
 Wilno, ul. Świętojerska № 9.
 Osuszanie błot. Nawadnianie i poprawa gruntów ornych i łąkowych.
 Uprawa torfowisk. Drenowanie. Zakładanie gospodarstw rybnych.
 Regulacja rzek i potoków Wyrabianie kredytu meljoracyjnego. 1865

Nagły w jesieni roku zeszłego
 wybuch wojny trypolitańskiej wy-
 wołał, jak wiadomo, powszechne w
 całej Europie zdziwienie, dla Włoch
 naogół dość nieprzychylnie, często
 wprost wrogie, pełne oburzeń i po-
 tępień. Dużo na ten temat rozpra-
 wiano i pisano, dużo zapewne jesz-
 cze rozprawiać i pisać się będzie, za-
 nim sprawa ostatecznie wyjaśniona
 i bezstronnie rozstrzygnięta zosta-
 nie. Tymczasem wszakże możeby
 niezaskodziło zastosować starą la-
 cińską zasadę: *audiatur et altera
 pars* — posłuchajmy co druga stro-
 na nam powie.
 Przyznajmy szczerze: u nas w
 kraju drugiej strony mało słyszano
 i słuchano. Dochodziły nas przeważ-
 nie zarzuty oskarżycieli, nierównie
 rządowej obrona oskarżonych. Opinia
 publiczna i prasa nasza z dzien-
 ników niemieckich i francuskich
 czerpiła głównie wiadomości o spra-
 wach zagranicznych, a więc i o woj-
 nie włosko-tureckiej. A czy w tej o-
 statniej sprawie źródła owe mogą
 być uznane za zupełnie bezstronne?
 Bardzo to wątpliwe. Trypolitańska
 wyprawa Włochów zresztą bardzo
 w sposobną chwilę podjęta, chociaż
 duże w znacznej części niespodziane
 na swej drodze napotyka trudności,
 cel swój jednak prędzej czy później
 niewątpliwie osiągnie i przez nowe
 zdobycze, jakie zjednoczonej Italii
 przyniesie, przyczynić się może nie
 mało do rozszerzenia i spotęgowania
 międzynarodowych jej wpływów. O-
 wóż w dzisiejszych czasach bardziej
 niż kiedykolwiek zawziętego o te
 wpływy współzawodnictwa, wyni-
 kać musi stąd nieodzownie zawiś-
 w ościennych państwach i narodach,
 a w dalszej konsekwencji uprzedzo-
 ne i stronnicze sądy o wszelkich dą-
 żeniach do potęgi młodego mocar-
 stwa, nader skromnie dotąd w ukła-
 dzie stosunków europejskich zajmu-
 jącego stanowisko.
 Ale, powie kto: przecież fakta
 mówią same za siebie: ta wojna nie-
 sprawiedliwa, ten napad bez powo-
 du. Prawda, fakta bywają wymowne,
 ale czyż dla należytego zrozumi-
 enia ich wymowy nie jest potrze-
 bna a nawet konieczna znajomość
 ich tła życiowego i społecznego, ich
 stosunku do całokształtu dążeń, któ-
 rych są objawem i wynikiem? Jak-
 żeż na tym tle, w tym stosunku
 przedstawia się fakt wojny trypoli-
 tańskiej?
 Godne jest uwagi przedewszyst-
 kiem usposobienie dla niej opinii
 publicznej we Włoszech, na ogół
 przychylnie, w znacznej części entu-
 zjastycznie. Od czasu politycznego
 zjednoczenia Włoch nie było pono-
 takiego zjednoczenia patriotycznego,
 jakie obecnie widzimy w Rzymie
 i w całym kraju. Zbliża ono i łączy
 ludzi najrozmaitszych przekonań i
 obożów, od najzaciętszych zacho-
 wawców do skrajnych postępow-
 ców, od najbardziej klerykalnych do
 zaprzysiężonych wrogów nie tylko
 klerykalizmu, lecz wogóle Kościoła
 i katolicyzmu.
 Oczywiście są też wyjątki. Część
 socjalistów z głównym organem
 prasy partyjnej „Avanti” oświad-
 czyła się przeciw wojnie i konse-
 kwentnie przeciw niej występuje.
 Jak dalece jednak powszechne są
 sympatie wojenne w stronniectwie
 socjalistycznym, dowodem rozdział
 formalny, jaki w nim ostatnimi cza-
 sy nastąpił na zjeździe w Bolonji.
 Poza tem, oprócz republikanów,
 bardzo zresztą nielicznych i zwal-
 czających nie tylko samą wojnę, ile
 rząd monarchiczny, który ją prowa-
 dzi, chyba tu i owdzie znaleźćby
 można pojedyncze osobistości, obojętne
 lub sceptycznie względem wojny u-
 sposobione — ogół we wszystkich
 warstwach i stronniectwach narodu,
 a szczególnie wśród kleru włoskiego
 pełen jest dla niej uznania i zapala.
 Sam ten fakt jednomyślności nar-
 odowej jakże wiele daje do myślenia.
 Muszą być bardzo ważne przyczyny,
 które ją wywołały, uczyniły
 potrzebną i konieczną, skoro z tak
 jednomyślnym uznaniem opinii pu-
 blicznej została przyjęta. Nie trudno
 je wskazać.
 Główne z nich: mocarstwowe
 stanowisko zjednoczonej Italii, sto-
 sunek jej do innych państw, a nawet
 geograficzne wśród nich położenie.
 Można się rozmaicie zapatrywać
 na zjednoczenie włoskie i jego nieo-
 dzowność dla rozwoju i nawet ist-
 nięcia narodu (w mojem osobistym
 przekonaniu wprost oczywista),
 skoro jednak zostało ono dopełnione
 i jest obecnie podstawą zbiorowego
 życia narodu, konsekwencje zeń wy-
 nikające nieodzownie uznać trzeba
 — przedewszystkiem konsekwencje
 mocarstwowej polityki państwa
 włoskiego, dążności do ekspansji,
 do zdobyczy kolonialnych, do pano-
 wania, jeśli nie wyłącznego, to w
 każdym razie przemożnego na mo-
 rzu Śródziemnym.
 Wchodzi tu niewątpliwie w grę
 wygórowane ambicje i uroszenia
 narodu włoskiego, odzywające się w
 nim echa imperjalizmu starożytno-
 skiego i nowoitalskiej retoryki polity-
 cznej — wszelako, obok tych czyn-
 ników nacjonalistycznej wybuja-
 łości, są też czynniki narodowego bytu
 i trwania, wynikające z układu sto-
 sunków politycznych na Balkanach
 i na wybrzeżach morza Śródziemne-
 go. Powolny, powstrzymywany róż-
 nymi okolicznościami zewnętrzny,
 postępujący jednak wciąż upadek
 i rozkład państwa otomańskiego
 pociąga za sobą nieodzownie kwestię
 śródziemnomorskich wpływów i
 zdobycy państw przyległych. Wia-
 domo, jak Francja, Anglja, nawet
 słaba Hiszpanja, stopniowo zagar-
 niają północne wybrzeża afrykań-
 skie, jak Niemcy w dążeniu ciągłym
 dążą również do wpływu i panowa-
 nia w tych dotąd obcych i dalekich
 im dziedzinach — miałyby więc
 tylko Włochy pozostać na stronie te-
 go wszechświatowego na morzu
 Śródziemnym współzawodnictwa i
 patrzeć obojętnie, jak Francja lub
 Niemcy zagarniają ostatni kęs tak
 bliskiego im wybrzeża Afryki pół-
 nocnej? Każdy kto baczenie śledzi
 rozwój współczesnych stosunków
 między państwowych i uprzytomni
 sobie jasno naturalne ich konse-
 kwencje, przynajmniej musi, że w nie-
 długim czasie do tego przysięby upa-
 dnie, a jakżeby wtedy wyglądały
 Włochy, mając od południa zagrożony
 szeregim obcych posiadłości
 przyrodzony swój przestwór mor-
 ski, pozbawione na nim wszelkiej
 swobody ruchu i oddechni? Nieliczyć
 się dla jakichkolwiek względów z
 tym stanem rzeczy, nie korzystając ze
 sposobnej chwili dla zagarnięcia
 zdobyczy, na którą niebezpieczny
 czyha współzawodnik — byłaby to
 polityka państwowej abdykacji, a

rych są objawem i wynikiem? Jak-
 żeż na tym tle, w tym stosunku
 przedstawia się fakt wojny trypoli-
 tańskiej?
 Godne jest uwagi przedewszyst-
 kiem usposobienie dla niej opinii
 publicznej we Włoszech, na ogół
 przychylnie, w znacznej części entu-
 zjastycznie. Od czasu politycznego
 zjednoczenia Włoch nie było pono-
 takiego zjednoczenia patriotycznego,
 jakie obecnie widzimy w Rzymie
 i w całym kraju. Zbliża ono i łączy
 ludzi najrozmaitszych przekonań i
 obożów, od najzaciętszych zacho-
 wawców do skrajnych postępow-
 ców, od najbardziej klerykalnych do
 zaprzysiężonych wrogów nie tylko
 klerykalizmu, lecz wogóle Kościoła
 i katolicyzmu.
 Oczywiście są też wyjątki. Część
 socjalistów z głównym organem
 prasy partyjnej „Avanti” oświad-
 czyła się przeciw wojnie i konse-
 kwentnie przeciw niej występuje.
 Jak dalece jednak powszechne są
 sympatie wojenne w stronniectwie
 socjalistycznym, dowodem rozdział
 formalny, jaki w nim ostatnimi cza-
 sy nastąpił na zjeździe w Bolonji.
 Poza tem, oprócz republikanów,
 bardzo zresztą nielicznych i zwal-
 czających nie tylko samą wojnę, ile
 rząd monarchiczny, który ją prowa-
 dzi, chyba tu i owdzie znaleźćby
 można pojedyncze osobistości, obojętne
 lub sceptycznie względem wojny u-
 sposobione — ogół we wszystkich
 warstwach i stronniectwach narodu,
 a szczególnie wśród kleru włoskiego
 pełen jest dla niej uznania i zapala.
 Sam ten fakt jednomyślności nar-
 odowej jakże wiele daje do myślenia.
 Muszą być bardzo ważne przyczyny,
 które ją wywołały, uczyniły
 potrzebną i konieczną, skoro z tak
 jednomyślnym uznaniem opinii pu-
 blicznej została przyjęta. Nie trudno
 je wskazać.
 Główne z nich: mocarstwowe
 stanowisko zjednoczonej Italii, sto-
 sunek jej do innych państw, a nawet
 geograficzne wśród nich położenie.
 Można się rozmaicie zapatrywać
 na zjednoczenie włoskie i jego nieo-
 dzowność dla rozwoju i nawet ist-
 nięcia narodu (w mojem osobistym
 przekonaniu wprost oczywista),
 skoro jednak zostało ono dopełnione
 i jest obecnie podstawą zbiorowego
 życia narodu, konsekwencje zeń wy-
 nikające nieodzownie uznać trzeba
 — przedewszystkiem konsekwencje
 mocarstwowej polityki państwa
 włoskiego, dążności do ekspansji,
 do zdobyczy kolonialnych, do pano-
 wania, jeśli nie wyłącznego, to w
 każdym razie przemożnego na mo-
 rzu Śródziemnym.
 Wchodzi tu niewątpliwie w grę
 wygórowane ambicje i uroszenia
 narodu włoskiego, odzywające się w
 nim echa imperjalizmu starożytno-
 skiego i nowoitalskiej retoryki polity-
 cznej — wszelako, obok tych czyn-
 ników nacjonalistycznej wybuja-
 łości, są też czynniki narodowego bytu
 i trwania, wynikające z układu sto-
 sunków politycznych na Balkanach
 i na wybrzeżach morza Śródziemne-
 go. Powolny, powstrzymywany róż-
 nymi okolicznościami zewnętrzny,
 postępujący jednak wciąż upadek
 i rozkład państwa otomańskiego
 pociąga za sobą nieodzownie kwestię
 śródziemnomorskich wpływów i
 zdobycy państw przyległych. Wia-
 domo, jak Francja, Anglja, nawet
 słaba Hiszpanja, stopniowo zagar-
 niają północne wybrzeża afrykań-
 skie, jak Niemcy w dążeniu ciągłym
 dążą również do wpływu i panowa-
 nia w tych dotąd obcych i dalekich
 im dziedzinach — miałyby więc
 tylko Włochy pozostać na stronie te-
 go wszechświatowego na morzu
 Śródziemnym współzawodnictwa i
 patrzeć obojętnie, jak Francja lub
 Niemcy zagarniają ostatni kęs tak
 bliskiego im wybrzeża Afryki pół-
 nocnej? Każdy kto baczenie śledzi
 rozwój współczesnych stosunków
 między państwowych i uprzytomni
 sobie jasno naturalne ich konse-
 kwencje, przynajmniej musi, że w nie-
 długim czasie do tego przysięby upa-
 dnie, a jakżeby wtedy wyglądały
 Włochy, mając od południa zagrożony
 szeregim obcych posiadłości
 przyrodzony swój przestwór mor-
 ski, pozbawione na nim wszelkiej
 swobody ruchu i oddechni? Nieliczyć
 się dla jakichkolwiek względów z
 tym stanem rzeczy, nie korzystając ze
 sposobnej chwili dla zagarnięcia
 zdobyczy, na którą niebezpieczny
 czyha współzawodnik — byłaby to
 polityka państwowej abdykacji, a

Z PETERSBURGA.
 (Telegram własny).
 PROJEKT CHELMSKI. — POPRA-
 WKA ANREPA. — ZAJŚCIA W U-
 NIWERSYTECIE.
 Petersburg, 13 (26) bm.
 (W.) Głosowanie nad art. X pro-
 jektu oderwania Chelmszczyzny od-
 będzie się we środę. Von Anrep zło-
 żył poprawkę, aby z art. X usunąć
 termin, że Chelmszczyzna „zostaje
 wyodrębniona ze składu Królestwa
 Polskiego”. Wobec tego artykuł ten
 prawdopodobnie będzie podzielony
 w głosowaniu na 2 części: najprzód
 pójdzie pod głosowanie „wyodrę-
 bnienie”, następnie zaś „utworze-
 nie” gubernii.
 W uniwersytecie odbył się wiec
 studentów, na którym zaprotestowa-
 no przeciw mianowaniu profesorów
 przez ministra. Do uniwersytetu
 wprowadzono policję. Według infor-
 macji gazety „Wiecz. Wremia”, a-
 resztowano kilkuset studentów.
 nawet państwowego samobójstwa —
 byłoby to występkiem i zdradą ze
 strony meża stanu, któremu losy
 państwa powierzone zostały.

wiedzi głównie w objawach zbioro-
 wej woli narodu, zbiorowego instyn-
 ktu samozachowawczego, oraz w
 krytycznej, obiektywnej ocenie
 środków i warunków działania istot-
 nie dobro narodowe mającego na wi-
 doku.
 Tylko na takich danych oparty
 sąd prowadzić może do jasnych, ra-
 cjonalnych na wałem kwestji wnio-
 sków.
 W. Gostomski.
 Walne zgromadzenie Lutni wileńskiej.
 W niedzielę odbyło się doroczne
 walne zgromadzenie członków „Lutni”
 wileńskiej, na które z ogólnej liczby
 przeszło 380 członków czynnych i ho-
 norowych, przybyło zaledwie 59 osób.
 W roku ubiegłym na walnym zgroma-
 dzeniu było 46 osób. Garstka ta jednak
 stanowi rdzeń instytucji i oddana jest
 pracy dla niej w sposób wyjątkowo o-
 fiarny.
 W nieobecności chwilowo niedo-
 magającego prezesa Józefa hr. O'Rour-
 ke, posiedzenie zajął wiceprezes ks.
 Jan Kretowicz, czcąc przed powsta-
 niem pamięć zmarłych w roku sprawo-
 zdawczym członków Towarzystwa.
 Następnie zebrani na przewodniczące-
 go powołali p. Bronisława Umiaśto-
 wskiego. Czynność sekretarza pełnił p.
 Mirski.
 Rok sprawozdawczy, obejmujący o-
 kres czasu od 1 lipca 1910 r. do 30
 czerwca 1911 r., zaznaczył się w życiu
 Towarzystwa „Lutni” niepowetowana
 stratą dwóch jej filarów. Zmarli bo-
 wiem; prezes S. p. Józef Montwilla (7
 lutego 1911 r.) oraz skarbnik S. p. Alojzy
 Perzanowski (25 lipca 1910 r.). W
 sprawozdaniu drukowanym, obu nieo-
 żałowanym mężom czynu i twórczej
 inicjatywy poświęcono serdeczne wspo-
 mnienia pośmiertne. Obaj byli założy-
 ciami „Lutni” i jej opiekunami od
 pierwszych chwil rozwoju. O ile bo-
 wiem S. p. Józef Montwilla jako prezes
 nieustannie dbał o zabezpieczenie „Lu-
 tni” bytu materialnego i dzięki swej
 bezprzykładnej ofiarności usunął
 wszelkie przeszkody, któreby instytu-
 cji rozwój tamować mogły, o tyle S. p.
 Alojzy Perzanowski wkładał całą swą
 gorącą duszę w życie wewnętrzne To-
 warzystwa i pracował bez wytchnienia
 nad wyrobieniem wśród członków zamil-
 owania piękna ojczystego.
 Działalność „Lutni” — to historia
 rozwoju dwóch sekcji: a) muzyczno-
 wokalne i b) literacko-dramatycznej.
 Sekcje te w jesieni 1910 roku zdobyły
 nowy warsztat pracy w nowozbudowa-
 nej przez S. p. Montwilla sali. Na mocy
 kontraktu 12-letniego, zawartego przez
 Towarzystwo popierania pracy społecz-
 nej z p. Bronisławem Kuleszyńskim,
 zmarły prezes zarezerwował „Lutni”
 prawo korzystania z sali 48 razy do ro-
 ku naprzemian w soboty i niedziele.
 Korzystne warunki nowej widowni i
 sceny, których brak było poprzednio,
 pozwoliły rozwinąć program wieczo-
 rowy pod względem technicznym i ar-
 tystycznym. Pierwszą próbą tego ro-
 dzaju było wystawienie opery komicz-
 nej St. Montuski p. t. „Loterja”, z u-
 działem solistów i chórow. Chociaż
 wystawienie tego utworu nie stało na
 należytnym poziomie artystycznym,
 było wymownym dowodem, że doskona-
 lenie się w tym kierunku jest możliwe.
 Działalność sekcji muzyczno-wokalnej
 zreferował jeden z czynniejszych jej
 członków, p. Zenon Giecciewicz. Sekcja
 ta zdobyła z początkiem sezonu 1910 r.
 fachowego i uzdolnionego kierownika,
 p. Adama Wyleżyńskiego. Pracy jego
 zawiązcza „Lutnia” umiejętny i do-
 borowy układ programów. Wpłynęło to
 również na repertuar orkiestrowy. Nie-
 stety, mały ilościowo skład orkiestry i
 brak niektórych instrumentów nie po-
 zwolił na postawienie produkcji orkie-
 stralnej na odpowiednim poziomie.
 Ze swej strony dodać trzeba, że obecnie
 stan orkiestry nie przedstawia się lepiej
 i jeżeli jakaś reforma nie nastąpi, upa-
 dek jej całkowity będzie tylko kwestją
 czasu. Natomiast, jakby zastępcę bez-
 wład orkiestry, dział muzyki kameral-
 nej, dzięki usiłowaniom p. Wyleżyń-
 skiego, zajął poczesne miejsce w pro-
 gramach wieczorów muzycznych.
 Prócz tego z uznaniem podnieść należy
 pozyskanie miejscowych amatorów
 muzyków, którzy użyli bardzo wiec-
 zorny „Lutni” i wzbudili zainteresowa-
 nie wśród publiczności. Przyczyniły się
 jeszcze do tego występy zawodowych
 artystek jak pp. Pietraszewskiej i Ma-
 nowskiej i de Stangenji. Zespół chó-
 ralny pozostawał nadal pod kierownic-

Założony w 1866 r. — Nagrodzony medalami
 ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI
 F. WORONIECKI WARSZAWA, Czysta № 2.
 poleca w wielkim wyborze z pierwszorządnych fabryk
 ZEGARKI złote, emaljonowane, srebrne, stalowe.
 ZEGARY ściennie Regulatory, słowo w drzewie, bransie i mar-
 murze, szafowe oryginalne auty i Angielskie
 DEWIZKI, ŁAŃCUCHY I ZEGARKI W BRANSOLETACH. 10438
 Przy magazynie pracownia najbarczelniej skomplikowanych napraw.

STARY LITEWSKI
 KRUPNIK
 SZUSTROWA

KRÓLOWA WIROWEK
ORYGINALNA BELGIJSKA

„MÉLOTTE”

o bębnie wiszącym, samobalansującym się, budowie nadzwyczaj mocnej i najprostszej, z automatycznym smarowaniem, wstępnym bojem zdobyta w naszym kraju **pierwsze miejsce**. Stara się do wyjątkowo skutecznego znakomitych zalet tej maszyny, gdyż natrętnie reklamy unikałamy.

Produkcja wirówek może być zwiększona przez zamianę jedyną bębna. Zamianę starych wirówek różnych systemów uskutecznią się na dogodnych warunkach.

W użyciu przeszło 350,000 sztuk.

Kompletne instalacje młeczarni ręcznych, manewrowych i parowych, wszelkie przybory i naczynia młeczarskie **POLECA T-WO AKCYJNE**

TADEUSZ KOWALSKI i A. TRYLSKI
WILNO, Ś-to Jerski prosp. 32. — WARSZAWA, Miodowa 4.

Dział młeczarski przeszedł od lat 20 prowadzony jest przez specjalistę Inżyniera-młeczarza.

Dla spółek i związków młeczarskich najdogodniejsze specjalne oferty. Cenniki i wszelkie informacje na żądanie gratis. 5899

ZAWIADOMIENIE.

(Do ogłoszenia na str. 1-9)

Niniejszem mam zaszczyt podać do wiadomości Sz.PP. Odbiorców o opuszczeniu przezemnie stanowiska wieloletniego kierownika Oddz. Wileńsk. Tow. Akc. (belgijskiego) Płytek Ceramicznych w Warszawie - fabryki „Marywil” w Radomiu, wobec czego nadal dostarczam

POSADZKI TERAKOTOWE

z fabryki innych (krajowych i zagranicznych), konkurując gatunkiem towaru i cenami. 12-letnie doświadczenie w branży posadzek terakotowych pozwala mi zapewnić Sz.PP. Odbiorców, iż tak pod względem towaru, jak i wykonywania robót zdołam w zupełności ich zadowolić.

Przewodzone niezależnie od firmy „Marywil” własne me biuro techniczno-budowlane p. f. „G. Piotrowski” w Wilnie, przemianowane zostało od stycznia r. b. - z racji przystąpienia do spółki p. Piotra Wilniewczyca - na „Wileńskie Biuro Ceramiki Budowlanej - G. Piotrowski & P. Wilniewczyk” i mieścić się będzie od 23 kwietnia r. b. w nowo-wznoszonym gmachu Tow. Dobroczyńców przy ul. Wileńskiej № 23, tymczasowo zaś mieści się przy ul. Antokolskiej № 5 (dotąd № 2), telefon 1257. Ogłoszenia, dotyczące się całego zakresu działalności nowego naszego biura wyjdą w tych dniach 12142

BILANS

WILEŃSKIEGO BANKU ZIEMSKIEGO

W dniu 1 lutego 1912 r.

Stan czynny:

Kasa w gotówiznie	89,250 89
Rachunki bieżące w Państwie i w Wileńskim Pryw. Banku Handlow.	228,461 70
Korespondencja z tytułu opłacania kuponów, listów zast. wylosowanych, dywidendy i wypłat.	3,755,595 39
Papiery procentowe, stanowiące własność Banku:	
a) Państwowe i przez rząd gwarantowane:	
(nom. 12,148,143 94)	11,209,598 99
b) Listy zastawne, stanowiące własność Banku:	
(nom. 2,471,300 —)	2,141,835 91
Procenty, należne za papiery %/100	53,707 42
Papiery %/100, na rachunek kapitału imienia J. Montwilli (nom. 10,800)	10,000 —
Pożyczki krótkoterminowe	3,001,168 73
Pożyczki długoterminowe	152,431,500 —
Przedterminowy zwrot pożyczek listami zastawnymi	1,353,600 —
Raty dłużników:	
a) należące	3,230,367 17
b) zalegające	2,011,444 89
Zaliczenia na rachunek dłużników	65,511 93
Kupony zdyktowane	200 25
Przedpłacone dywidendy	569,680 —
5% - wy podatek skarbowy od kuponów	68,160 01
Wydatki Banku: na utrzymanie Banku i z tytułu oszacowań	23,709 31
Nieruchomości Banku	477,410 60
178,722,503 16	

Stan bierny:

Kapitał zakładowy	10,202,550 —
— rezerwy specjalny	8,250,000 —
— rezerwy specjalny	40,402 75
15% listy zastawne w obgu	152,431,500 —
41% listy zastawne wylosowane, kupony i dywid. podleg. opłacie	1,483,474 65
Przedterminowy zwrot pożyczek w listach zastawnych i gotówiznie	1,377,942 39
Fundusze amortyzacyjny z rat i na opłacenie kuponów	4,091,234 02
Wpływy na raty przed terminem	22,988 05
Sumy przechodzące	626,523 86
Korespondencja	1,293 12
Kapitał imienia J. Montwilli	10,000 —
Fundusz Kasy Oszczędności urzędników	430,085 82
Procenty i zyski w roku 1912	639,800 35
Czysty zysk za rok 1911	1,747,217 25
178,722,503 16	
Depozyty	10,543,408 —

W tej kolumnie nieumorzonych pożyczek na nieruchomościach, pozostałych na własność Banku. 125,400

Polecamy jako tani i wypróbowany nawóz sztuczny

WAPNO PALONE MIELONE

wysokiej zawartości tlenku wapna, zmielone na puder, — a wskutek tego bardzo ekonomiczne w użyciu.

Wszystka w pełnych wagonowych ładunkach, w workach lub beczkach. 7570

Towarzystwo „OPOCZNO” w OPOCZNE, gub. Radomska.

1912 N 1912

owość

JEGO ŻARŁOCZNA MOŚĆ

BURAK...

Sekcje Ukraińsko-Kontraktowe przez Hr. ADAMA RZEWUSKIEGO

Cena r. 1, z przes. r. 1.20

Nakład Leona Idzikowskiego w Kijowie.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 8422

W magazynie L. PERKOWSKIEGO

przy kościele Ś-go Jana w Wilnie 12504

odbywa się sprzedaż **wyrobów platerowanych**

PO CENIE ZNIŻONEJ O 25%.

Rabat ten dla Sz. Klientów naszych utrzymany aż do świąt Wielkiej Nocy.

WYŚMIENIENY W SMAKU

KONIAK IMPERJAL

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE!

Ulubione Modne Perfumy

DIVINIA

F. WOLFF i Syn
DOSTAWCY DWORU
Karlsruhe, Berlin i Wiedeń

Sprzedają we wszystkich lepszych składach aptecznych i perfumeryjnych.

Rządca lub administrator, z długoletnią praktyką w pierwszorzędnym gospodarstwach i ukończeniem fachowych szkół, poszukuje posady w gospodarstwie lub leśnictwie od zaraz. Wiadomość: — Wilno, Wileńska № 10, sklep kwiatów W. Plebańczyka. 11844

KAKAO VAN HOUTENA

PRAWDZIWE tylko z tej marki

WYPRÓBUJ SIĘ PODRABIAĆ!

OTYLI LUDZIE

na całym świecie aby schudnąć

używają jedynie wypróbowanych proszków dr. Marcconiego. Nie należy robić eksperymentów z różnymi nieszanowanymi, a reklamowanymi środkami, które nie zostały przez naukę sbadane i szkoda zdrowiu.

Przeżył dr. Marcconiego zawsze pomagają, nigdy nie szkodzą. Są one zalecane przez najwybitniejszych uczonych.

Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych w całej Rosji.

Oryginalne tylko z marką fabryczną „Towarzystwa Fakir w Berlinie”, znajdującą się na każdej blaszance.

Cena pudełka, wstarczającego na miesiąc 3 rb., potrójna dwa 7 rubli. 48-175

Główny Skład dla całej Rosji u E. BEWER, Moskwa, Pokrowska d. Arbatskich.

Niema lepszych papierosów nad

„NARCYZ”

spróbujcie, a przekonacie się!

10 szt. — 6 kop., 25 szt. — 15 kop.

T-wa A. N. Szapostnikowa i K^o St. Petersburg. 1626

Chrześcijański Zakład Pogrzebowy (w oknie krzyż dębowy z figurą Chrystusa.)

P. DOWBOR

Wilno, ulica Wielka № 25.

Całkowite urządzenie pogrzebów. Trumny i wieńce z własnych fabryk. Największy wybór. — Ceny najniższe. Żałobne stroje dla pań. 1300

M-me d'Arenthon

Pracownia Sukien i Okryć.

Robota wykwinna. Ceny przystępne. Warszawa. 23b Nowowiełka 23b (róg ul. św. Barbary). 5184

Rozwalniający i odświeżający owoc

PRZECIW ZATWARDZENIU

Pastilles de Tamar Indien Grillon

Przewodzący indyjski Tamar Grillon, aptekarza paryskiego, sprzedaje się w dużych pudełkach po 12 i w małych po 6 pastylek. Wymagać na każdym pudełku podpisu: *E. Grillon*

Znajduje się we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 5882

II Prosimy kupić na próbę II

Nasze najnowsze mydła

„DOUX RÊVE”

„FIORINA MIGUET”

T-wa S. I. Gzpielewiecki i S-wie MOSKWA 7978

Ostatniem słowem higieny są ogniotrwałe kuchenne naczynia porcelanowe

„ALLUMINIT”

SPRZEDAŻ u Galinajtsa i Chybińskiego, WILNO, prospekt Ś-to Jerski № 1. 4447

Wydawnictwa GEBETHNERA i WOLFFA

SZEKSPIR WILIAM: DZIEŁA W 12 TOMACH

wydanie nowe, z portretem autora oraz kilkudziesięciu drzeworytami tytułowymi.

Zyciorys poety i objaśnienia do jego utworów opracował dr. Roman Dybowski, prof. lit. ang. na Uniwers. Jagiell. — Studium p. t. „Szekspir w Polsce” napisał dr. Ludwik Barański. Wyboru przekładów z dawniejszych piór Karzenkowskiego, Koźmiana, Ostrowskiego, Palgera, Paszkowskiego, Ulricha, ze współczesnych zaś Jana Kooprowicza i Edwarda Parłowicza dokonał St. KRZEMIŃSKI.

Cena pojedynczego tomu w prenumeracie na zwykłym papierze 75 kop., oprawa dwóch tomów razem 50 kop., na lepszym pap. r. 1, opr. tomu 50 kop.

Cena 12-tu tomów w prenumeracie: na zwykłym papierze 9 rb., na lepszym papierze 12 rb., w oprawie 12 13

Po wyjściu z druku cena będzie podwyższona.

Dotąd wyszły z druku dwa pierwsze tomy i zawierają: Tom I: Życie, twórczość i słowa Szekspira, przez R. Dybowskiego. — Bursa, w przekładzie St. Koźmiana, — Dwa Panowie z Werony, w przekładzie St. Koźmiana. — Figle Kobiet, w przekładzie L. Diricha.

Tom II: Miarka za miarkę. — Komedia jany Kasprowicza. — Wielki balasu o nie. Wszystkie przekłady J. Kooprowicza.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 10442

Od 15-go lutego r. b.

Profesor Kroju Akademii Stutgardzkiej

Z. WYSOCKI,

zaszczycony najwyższymi nagrodami i medalami:

OTWIERA w Wilnie, przy ul. Wielkiej № 40 m. 8, SZKOŁĘ KROJU

męskich i damskich kostjumów.

Wykłady odbywać się będą na wzór wyższ. zagr. Akademii kroju.

Odczyty bezpłatne.

Opłata za kursy dostępne dla każdego.

Na żądanie, wykłady mogą odbywać się w prywatn. mieszkaniach. Zapisy słuchaczy od godz. 10—12 i od 7—9.

Przyjmują się obetalunki na męskie i damskie kostjumy.

Wielki wybór materiałów. 11784

PRAWDZIWE SODENSKIE MINERALNE PASTYLKI

FAY'A

PRZECIW KASZLOWI I CHRYPCOM

Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych 749

Przypatrz „TRAYSER” przeciw reumatyzmowi i podagraż jest do nabycia we wszystkich Aptekach i składach Aptecznych. Ilustrowana broszura z prawidłowym opisem choroby wysłana zostanie na pierwsze żądanie bezpłatnie. Adresować: M. E. Traysler, № 136 Bangor House, Shoe Lane, London England, E. C. 1335

ŻĄDAMIE BEZWARUNKOWO

AMERYKAŃSKIEJ OWSIANKI

HERCULO

W PUDEŁKACH, TYLKO WÓWCZAS OTRZYMACIE NAJLEPSZĄ W ŚWIECIE OWSIANKĘ. Wystrzegajcie się podrabiaków szkodliwych dla zdrowia!!!

Przy inteligent. polskiej rodzinie w Wilnie chciałbym zamieszkać około miesiąca dla wypoczynku.

Adres i warunki proszę nadysłać: Wilno, Grand-Hotel, inżynierowi Brzosko 12585

KARPINSKI & WILEPERSKI

FARBY LAKIERY EMALJE POKOSTY

CENNIKI GRATIS FRANCO WARSZAWA (KROJOWSKA 82)

Superfosfat

angielski

J. JACUŃSKI

w Libawie. 10884

RECENZJA WYKONANA W PARYŻU. Złoty Medal w Paryżu 1889. Srebrny Medal w Paryżu 1889. Srebrny Medal w Paryżu 1889.

Potrzebne mieszkanie zaraz lub od 23 kwietnia r. b. złożone z 3-5 pokojów i kuchni, w okolicy просп. Ś-to Jerskiego, pożądaną jest 61 front. Oferty: Biuro Ogłoszeń L. i B. Metz i S-ka, Wielka 38, dia „L. K.” 11763

SANATORJUM

i Zakład Wodoleczniczy spec. chorych NERWOWYCH

D-ra KUPOZYKA,

Kraków, Szujskiego 11. 11415

Siano wyborowe prasowane do sprężenia z dostawą do stacji Oziernia Poleskiej koło, do 5000 pudów, z listy arag. wycenę o cenie i warunkach dowiedzieć się: poczta Wolkowsk, Grodzkiej gub., Antoni Mintia 11481

Introligator Aleksander... ska 11, telefon 1224. Wyk... wa ładnie, praktycznie i...

Biuro Nauzycelekie Jasid... skiej, Zawława 21, p... loca nauzyceleki, cudzoziemki, bony polki, panny, ochmistrzy... nie. 4119

Biuro Nauzycelekie S. Kija... kowskiej, Garbarska 1. Nauzyceleka, dyplom Kr-kowsk... Uniwers; druga, dyplom z Sorb... bony, Koserw-torium Warsz... Niemka bona, z-letnie świadectwo... Polki freblanki. 123 4

Biuro „PRA A”. Świętojan... ska 23, polska nauzyceleki, nauzyceleki, bony, rzad... ców, ekonomów, leśników, ogro... dników, ochmistrzy, antecz... twami, oraz niższą służbę domo... wu: kucharzy, lokaj, furmanów... kucharki, pokojowe i d-zorczy... nie ochorych 12399

Ukończyszysy Konserwa... torjum w Lipsku, oraz wyższe muzycno... pedagogiczne kursy, dają rekto... muzyki (fortepian). Adres: ul... Bakszta 3 m. 16. 11734

Kupno i sprzedaż

Potrzebny używany... elaj, olej, Wilno, Wielka 15, kantor Tomaszewicza.

Do sprzedania: m... fortepian, gramofon, w... damski, obrazy itp., do... plenia mieszkanie. — S... 2) m. 5.

Interesa handl. i maj.

Domy drewniane do spr... nia, na arendow... wileńsk. ziem. w Nowo... lejsku za teatrem „Edtorad... numer domów 292) Wia... Nowo Wilejka № dom 292... Wójnusz.

Do sprzedania: ta... 500 dzieł, z lasem budynki... ne, ogród, od kolei żelaz... wiors: Szczęg-ly: Wilno, W... 15, kantor Tomaszewicza.

Do sprzedania w cen... miasta, dochodu 15... do kupna p trzeba 120,000... tysięcy może pozostać 10... wiadna Wilno, Wielka 15, k... tor Tomaszewicza.

Posady i prace.

a) Poszukiwanet

Administratorów

rzędów ekonomów, aptecz... ochmi-trzyne, poleca H... Kijakowskiej, Garbarska 1.

Dyplomowany, fa... echnik, r-dm Cze-ib, miodo... naty, w swoim tarhu rutyn... ny, poszukuje posady k... go lub rząd y majatku. O... adysłać: „Kurjer Litewski... dia R. L.

Kucharz, żonaty, pos... kwietnia w mieście m... jazd, ma poważne res... uszlania. Nawosila, s... strzałkowskiego.

Leśnik - agronom, z wy... chowem, pragnie zmienić... Zgłosz-nia przysyłać W... ski w Świeciu, poczta B... nie, gub. Wileńska.

Młody człowiek, lat 32... wator, inteligentny, en... energ. zny, poszukuje... leśniczego lub zarządzającego... dużym majątku, przy włas... Chlubne świadectwa, 7 lat... tyki na Litwie w dużym m... ku. Łaskawe oferty proszę... res-wać: poczta Iłhmen, Mi... gub., ma atek Natatu, w... Janusza Bronowskiego

Osoba z dobrej rodzi... młoda, — u o... szkołę gospodarczą, pos... s m-dzielnego zarządu... lub gospodarzą. Ostrobr... 16-25. K. Z.

Rządca - rolnik poszuki... gospodarstwa z gorzelnią... Wymagana jest kr... ba, praktyczna i m-żliwie... tyczna znajomość f-cho... z z-ogrysem, kopiami świa... oraz wmiarko o p-b-ran... poprzednich posadach w... dzeniu, nadysłać pod a... Wilno, Hotel St. Georges... toru hotel-wego.

Mieszkania.

Letnisko w majątku... niski, w... dzinę drogi od Wilna, w... sty od stacji Ana-taj-w... miasteczko. Jęwie, nad jez... w lesistej i zdrowej m... śc. ze wszelkimi wygod... Szczęg-ly: Wilno, dom... niego na Wielki ul. m. 1

Różne.

A) Prywatny zakład... ginekologiczny przeniesio... Marszałkowska 21 w Wars... telefon 11-42. Ceny umi... wane. Pokoje oddzielne i... wane. Obsługa podług najnow... wymagan higieny. Zakład... muje s-teryliżowane bieliz... opatrunków po cenach umi... wanych.

Nowootworzen... prawozowy M Chwederowicz... Wilno, ul. Półtawska № 47... fon 975. Opakowania, p... wywanie, — przewózka... r-nyh w towarach z uplat... rancją Wykupowanie i... k-towarów na wszystkie... kolewoze z dostawą takow... domów. Przesłania... w własny, b składa h. Na... różnieszce operacje k... nie aktualnie, bezowa... niż w innych w... torach przewozowych, a... nanie się prosimy Sz. Klij...